

عنوان: بررسی نحوه بکارگیری اصول پیشگیری از تماس با خود بیماران تحت عمل جراحی توسط کارکنان در اتاقهای یکی از بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تبریز ۱۳۷۵

نام دانشجو: ابراهیم محمدی بیلان کوهی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد پرستاری (داخلی و جراحی)

استاد راهنما: سهیلا آستانگی

اساتید مشاور: دکتر احمد رضا جودتی ، دکتر اصغر حمیدی

شماره پایان نامه: ۴۱

مقدمه: پرستاران هنگام مراقبت‌های عادی از بیماران در معرض آلودگی با ویروس‌های نقصی ایمنی انسانی و هپاتیت B قرار دارند. خطر انتقال هپاتیت B از یک بیمار شناخته شده بدنبال فرو رفتن تصادفی سوزن ۲۷ الی ۴۷ درصد و خطر انتقال ویروس نقص ایمنی ۰/۳۱ درصد است. امروزه بهترین راه محافظی قابل دسترس در برابر عوامل بیماری‌زای منتقل شونده با خون در مراکز مراقبت‌های بهداشتی بکارگیری اصول پیشگیری از تماس با خون و ترشحات می‌باشد. با توجه به مطالب یاد شده در مورد خطرات تماس با خون و وجود امکان پیشگیری از آن پژوهشی تحت عنوان نحوه بکارگیری اصول پیشگیری از تماس با خون در اتاق عمل یکی از بیمارستانهای کشورمان ضروری بنظر می‌رسید.

روش کار: این پژوهش یک مطالعه توصیفی است. برای گردآوری داده‌ها از روش مشاهده و پر کردن چک لیست استفاده شده‌است چک لیست شامل ۳ بخش و ۵۰ سوال است بخش اول شامل ۲۰ سوال در مورد نمونه ها، عمل جراحی و وجود لوازم ضروری در اتاق عمل، بخش دوم ۱۴ سوال مربوط به نحوه پیشگیری از زخمی شدن کارکنان حین عمل و بخش سوم شامل ۱۶ سوال مربوط به نحوه پیشگیری از تماس خون با پوست و مخاط کارکنان است نمونه ها ۶۰ نفر از کارکنان اتاقهای عمل یکی از بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی تبریز بوده و برای نمونه‌گیری از روش سهمیه ای استفاده شده است.

یافته‌ها: نتایج آماری در رابطه با هدف ویژه پژوهش نشان داد که ۵۴/۹٪ کارکنان اصول پیشگیری از تماس با خون در اثر زخمی شدن حین عمل را در حد "ضعیف" و ۴۵/۱٪ آنها در حد "خوب" رعایت کرده‌اند در رابطه با هدف ویژه دوم پژوهش نتایج آماری نشان داد که ۵۱/۷٪ کارکنان اصول پیشگیری از تماس خون بیماران با پوست و مخاط کارکنان را در حد ضعیف و ۴۸/۳٪ آنها در حد خوب رعایت کرده‌اند. نتایج در رابطه با هدف کلی پژوهش نشان داد که ۶۱/۷٪ کارکنان کل اصول پیشگیری از تماس با خون بیماران تحت عمل جراحی را در حد "ضعیف" ۳۸/۳٪ آنها در حد "خوب" رعایت کرده‌اند. در رابطه با هدف جانبی پژوهش (مقایسه نحوه بکارگیری اصول پیشگیری از تماس با خون بیماران تحت عمل توسط کارکنان ارتباط و نتایج اهداف ویژه و کلیه پژوهش با متغیرهای: جنسیت، میزان تحصیلات، وضعیت عمل جراحی، شیفت کاری وظیفه در جراحی، سن کارکنان و سابقه کار و کارکنان در اتاق عمل و مدت عمل جراحی با استفاده از آزمونهای آمار سنجیده شد. در اعمال جراحی انتخابی کل اصول پیشگیری بهتر رعایت شده بود ($P < 0/05$) در شیفت صبح کل اصول پیشگیری بهتر رعایت شده بود. ($P < 0/05$) کمک جراحان اصول پیشگیری از تماس با خون در اثر زخمی شدن حین عمل را بهتر رعایت کرده بودند ($P < 0/05$) پرستاران اسکراب اصول پیشگیری از تماس خون بیماران با پوست و مخاط کارکنان را بهتر رعایت کرده بودند ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این پژوهش که ضعف قابل توجهی در بکارگیری جنبه های مختلف اصول پیشگیری را نشان می دهد، توصیه می شود بررسی عمیق و گسترده صورت گیرد تا به راه حل های مناسب برای بهتر کردن اجرای اصول پیشگیری دستیابی شود. کارکنان اتاقهای عمل باید در مورد اصول پیشگیری آموزش ببینند و بهتر است اصول پیشگیری اجباری اعلام شود. پیشنهاد می شود در دروس نظری و عملی دانشجویان پرستاری و پزشکی بر اصول پیشگیری از تماس با خون تاکید بیشتری صورت گیرد. **واژه‌های کلیدی:** تماس با خون، اصول پیشگیری.